

SBNZ – Predlog projekta

Sistem za prevenciju vršnjačkog nasilja i zlostavljanja

Članovi tima

- Nemanja Jevtić, SW 45/2017

Motivacija

Nasilje u današnje vreme je veoma prisutno u svakodnevnom životu ljudi. Sa nasiljem se susrećemo još u ranoj mladosti, u osnovnoj školi. Zato oni koji čine nasilje moraju biti detektovani, a njihovo ponašanje se mora popraviti ili adekvatno kazniti. Ideja je da postoji sistem koji će na osnovu učenikovog ponašanja detektovati stepen rizika od vršnjačkog nasilja i predložiti adekvatne mere, što omogućuje brže i efikasnije delovanje zaposlenog nastavnog osoblja (nastavnik, stručna služba, direktor).

Pregled problema

U razgovoru sa stručnim licima škole, činjenica je da je problem vršnjačkog nasilja prisutan ali da dokumentacija o počiniocima, preduzetim merama kao ni rezultatima mera nisu jasno vidljive ili su samo delimično zabeležene. Vođenje te dokumentacije je prepušteno svakom nastavniku za sebe. Tako se dešava da se svake četiri godine svi učenici stavljaju u istu ravan pri čemu se „izgube“ oni učenici skloni nasilju.

Ovim sistemom obezbedilo bi se kontinuirano praćenje učenika tokom celokupnog školovanja, od prvog razreda osnovne do kraja srednje škole. S obzirom da ne postoji tačno dostupna rešenja za reagovanje na nasilje, rešio sam da kreiram jedan deo pedagoškog kartona koji će predlagati vaspitne mere. Zbog kompleksnosti pojma „nasilje“ ovaj sistem uzima u obzir nivo nasilja, tip nasilja i nivo sklonosti ka nasilju kod učenika te da na osnovu toga učenik dobija prikladnu vaspitno-disciplinsku meru.

Metodologija rada

Sistem podržava rad sa 3 tipa korisnika:

- Učenik (roditelj/staratelj)
  - o Učenik je opisan informacijama kao što su:
    - Ime
    - Prezime
    - godina rođenja
    - matični broj
    - nivo sklonosti ka nasilju
  - o Učenik ima uvid u svoj karton, tj. istoriju vaspitno-disciplinskih mera i oblika nasilja bez mogućnosti ispravke.
- Nastavnik (odeljenski starešina)
  - o Nastavnik ima uvid u kartone svojih učenika, tj. istoriju vaspitno-disciplinskih mera i oblika nasilja. Nastavnik ima mogućnost unosa o ponašanju učenika.
- Administrator (pedagoško-psihološka služba)
  - o Dodavanje novog odeljenja
  - o Dodavanje novog učenika
  - o Pregled kartona, tj. istorije pedagoško-disciplinskih mera svih učenika i njihovog ponašanja

Postoje različiti nivoi sklonosti nasilju kod učenika:

- Učenik nije sklon nasilju
- Učenik je sklon lakšem obliku nasilja
- Učenik je sklon srednjem nivou nasilja
- Učenik je sklon težem obliku nasilja

Postoje nekoliko nivoa, tipova i oblika nasilja koji mogu da se dese.

1. nivo

- Fizičko nasilje
  - Udaranje čvrga
  - Guranje
  - Štipanje
  - Gadjanje
  - Saplitanje
  - Šutiranje
  - Prljanje
- Verbalno nasilje
  - Omalovažavanje
  - Ogovaranje
  - Vredjanje
  - Ruganje
  - Nazivanje pogrdnim imenom
  - Psovanje
  - Etiketiranje
- Socijalno nasilje
  - Odbacivanje (Isključivanje) iz grupe
  - Ismevanje unutar grupe
  - Širenje glasina
  - Favorizovanje na osnovu različitosti
- Seksualno nasilje (sa seksualnom konotacijom)
  - Dobacivanje
  - Psovanje
  - Komentari
  - Etiketiranje
  - Seksualna gestikulacija
- Informatičko
  - Uznamiravajući pozivi
  - Uznemiravajuće poruke

2. nivo

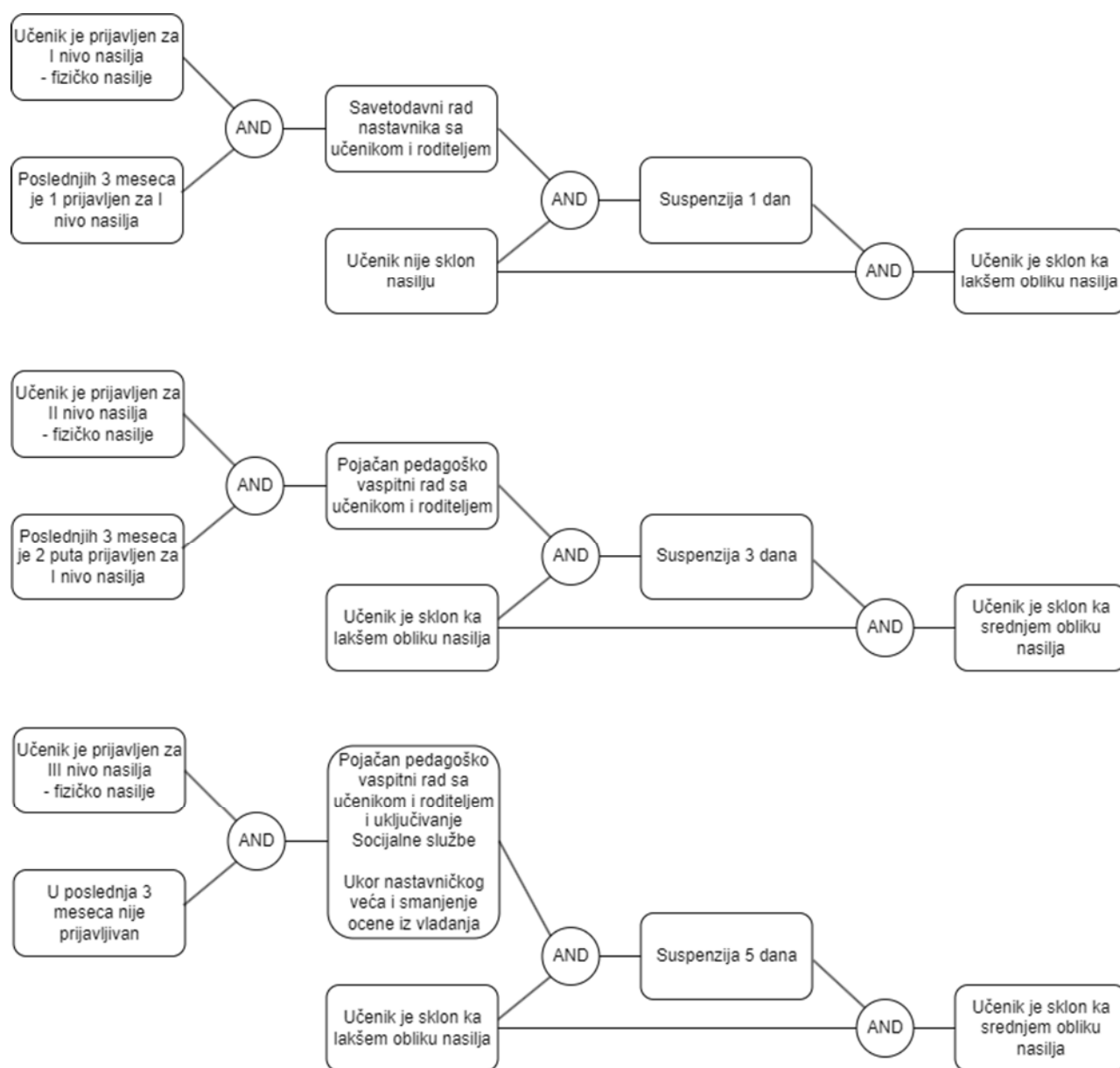
- Fizičko nasilje
  - Šamaranje
  - Udaranje
  - Cepanje odela
  - Gaženje
  - Pljuvanje
  - Uništavanje imovine
  - Izmicanje stolice
  - Čupanje za uši i kosu
- Verbalno nasilje
  - Ucenjivanje
  - Pretnje
  - Nepravedno kaznjavanje
  - Zabrana komunikacije
  - Isključivanje
- Socijalno nasilje
  - Spletkarenje
  - Ignorisanje
  - Neprihvatanje
  - Manipulisanje
  - Iskoriscavanje
- Seksualno
  - Dodirivanje
  - Pokazivanje pornografskog materijala
  - Pokazivanje intimnih delova tela
  - Svlačenje
- Informaciono
  - Oglasavanje
  - Snimanje i slanje i distribuiranje video zapisa
  - Zloupotreba društvenih mreža

3. nivo

- Fizicko nasilje
  - Tuča
  - Davljenje
  - Uskraćivanje hrane
  - Napad oružjem
  - Izlaganje niskim i visokim temperaturama
- Verbalno
  - Zastrašivanje
  - Ucenjivanje uz ozbiljnu pretnju
  - Iznuđivanje novca ili stvari
  - Navođenje na korišćenje psihoaktivnih supstanci
- Socijalno
  - Pretnje
  - Izolacija
  - Maltretiranje grupe prema pojedincu
  - Organizovanje zatvorenih grupa (klan) koji ima za posledicu povredjivanje drugih
- Seksualno
  - Podvodjenje
  - Silovanje
- Informaciono nasilje
  - Snimanje i slanje i video zapisa sa nasilnim scenama
  - Distribuiranje snimaka i slika
  - Dečija pornografija

Svi ovi navedeni podaci predstavljaju ulaz u sistem. Na osnovu podataka koje nastavnik unese sistem treba da predloži adekvatnu vaspitno-disciplinsku meru.

Ukoliko je učenik prijavljen za fizičko nasilje iz prvog nivoa, a u prethodnih 3 meseca je jednom prijavljen za nasilje iz prvog nivoa, onda je neophodan savetodavni rad sa tim učenikom i njegovim roditeljima. Ukoliko je neophodan savetodavni rad, posmatra se nivo sklonosti učenika ka nasilju i na osnovu tog nivoa se određuje kazna – u ovom slučaju to je suspenzija iz škole na jedan dan (narednog dana učenik ne ide u školu). Nakon izdavanja kazne sistem podiže nivo sklonosti učenika ka nasilju na sklonost ka lakšem obliku nasilja (prvi lanac pravila u diagramu). Povećani nivo sklonosti ka nasilju znači da će naredne kazne za učenika biti ozbiljnije ukoliko nastavi sa lošim ponašanjem.

Dijagram ilustruje tri lanca sa *forward chaining*-om do 3. nivoa dubine.

Baza znanja:

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, fizičko nasilje,
i u poslednja tri meseca nje prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju

=> kazna: - Savetodavni rad nastavnika sa učenikom i roditeljom (tri nedelje);

=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, fizičko nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za fizičko nasilje III nivoa i
učenik je sklon težem obliku nasilja

=> kazna: - Pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu
dece od nasilja ;

-Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

.....
Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca nje prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju

=> kazna: - Savetodavni rad nastavnika sa učenikom i roditeljom (tri nedelje);

=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Savetodavni rad pedagoško-psihološke službe sa učenikom i roditeljom i Tima za zaštitu dece
od nasilja (tri nedelje);

=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan dva puta za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere (smanjenje ocene iz vladanja) i Savetodavni rad
pedagoško-psihološke službe sa učenikom i roditeljom i Tima za zaštitu dece od nasilja;

=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca nije prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere (smanjenje ocene iz vladanja) i pojačan vaspitni rad sa
učenikom i uključivanje Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);

=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);
=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za II nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;
=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i Pojačan vaspitno – disciplinski rad sa učenikom i uključivanje Socijalne službe i Tima za zaštitu dece od nasilja;
; (tri nedelje);
=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca učenik nije prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju;
=> Pojačan vaspitno – disciplinski rad sa učenikom i uključivanje Socijalne službe i Tima za zaštitu dece od nasilja;
=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;
=> Pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu dece od nasilja ;
Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;
=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, verbalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za II nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;
=> Pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu dece od nasilja ;
Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;
=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

.....
Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca nje prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju
=> kazna: - Savetodavni rad nastavnika sa učenikom i roditeljom (tri nedelje);
=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Savetodavni rad pedagoško-psihološke službe sa učenicom i roditeljom i Tima za zaštitu dece od nasilja (tri nedelje);

=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivao dva puta za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i Savetodavni rad
pedagoško-psihološke službe sa učenicom i roditeljom i Tima za zaštitu dece od nasilja;

=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca nije prijavljivao i
učenik nije sklon nasilju;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i pojačan vaspitni rad sa
učenikom i uključivanje Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);

=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivao za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i pojačan vaspitni rad sa
učenikom i uključivanje Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);

=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivao za II nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i Pojačan vaspitno –
disciplinski rad sa učenicom i uključivanje Socijalne službe i Tima za zaštitu dece od nasilja;
; (tri nedelje);

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca učenik nije prijavljivao i
učenik nije sklon nasilju;

=> Pojačan vaspitno – disciplinski rad sa učenicom i uključivanje Socijalne službe i Tima za
zaštitu dece od nasilja;

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivao za I nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Pojačan vaspitni rad sa učenicom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu dece od
nasilja ;

Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, socijalno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za II nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu dece od nasilja ;

Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

.....

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, seksualno nasilje,
i u poslednja tri meseca nje prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju

=> kazna: - Savetodavni rad nastavnika sa učenikom i roditeljom (tri nedelje);

=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, seksualno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Savetodavni rad pedagoško-psihološke službe sa učenikom i roditeljom i Tima za zaštitu dece od nasilja (tri nedelje);

=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, seksualno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan dva puta za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i Savetodavni rad pedagoško-psihološke službe sa učenikom i roditeljom i Tima za zaštitu dece od nasilja;

=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, seksualno nasilje,
i u poslednja tri meseca nije prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);

=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, seksualno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);

=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, seksualno nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za II nivo nasilja i

učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere (smanjenje ocene iz vladanja) i Pojačan vaspitno – disciplinski rad sa učenikom i uključivanje Socijalne službe i Tima za zaštitu dece od nasilja; ; (tri nedelje);

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, seksualno nasilje,

i u poslednja tri meseca učenik nije prijavljivan i

učenik nije sklon nasilju;

=> Pojačan vaspitno – disciplinski rad sa učenikom i uključivanje Socijalne službe i Tima za zaštitu dece od nasilja;

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, seksualno nasilje,

i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i

učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu dece od nasilja ;

Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, seksualno nasilje,

i u poslednja tri meseca je prijavljivan za II nivo nasilja i

učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu dece od nasilja ;

Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;

=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

.....
Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, informaciono nasilje,

i u poslednja tri meseca nije prijavljivan i

učenik nije sklon nasilju

=> kazna: - Savetodavni rad nastavnika sa učenikom i roditeljom (tri nedelje);

=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, informaciono nasilje,

i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i

učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Savetodavni rad pedagoško-psihološke službe sa učenikom i roditeljom i Tima za zaštitu dece od nasilja (tri nedelje);

=> učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za I nivo nasilja, informaciono nasilje,

i u poslednja tri meseca je prijavljivan dva puta za I nivo nasilja i

učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i Savetodavni rad pedagoško-psihološke službe sa učenikom i roditeljom i Tima za zaštitu dece od nasilja;
=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, informaciono nasilje,
i u poslednja tri meseca nije prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);
=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, informaciono nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i
učenik je sklon lakšem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);
=> učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za II nivo nasilja, informaciono nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za II nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Izricanje vaspitno-disciplinske mere(smanjenje ocene iz vladanja) i Pojačan vaspitno – disciplinski rad sa učenikom i uključivanje Socijalne službe i Tima za zaštitu dece od nasilja; (tri nedelje);
=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, informaciono nasilje,
i u poslednja tri meseca učenik nije prijavljivan i
učenik nije sklon nasilju;

=> Pojačan vaspitno – disciplinski rad sa učenikom i uključivanje Socijalne službe i Tima za zaštitu dece od nasilja;
=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, informaciono nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za I nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu dece od nasilja ;
Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;
=> učenik je sklon težem obliku nasilja;

Učenik je prijavljen za III nivo nasilja, informaciono nasilje,
i u poslednja tri meseca je prijavljivan za II nivo nasilja i
učenik je sklon srednjem obliku nasilja;

=> Pojačan vaspitni rad sa učenikom i uključivanje tužilaštva i MUP-a i Tima za zaštitu dece od nasilja ;

Ispisivanje učenika iz škole i upisivanje u drugu školu ;
=> učenik je sklon težem obliku nasilja;